

SYGNALIŚCI

Szkolenie informacyjne dla pracowników

SYGNALIŚCI CZYLI KTO?

Ustawa definiuje sygnalistę jako osobę, która uzyskała informacje o naruszeniach prawa, które wystąpiły lub z dużym prawdopodobieństwem mogą wystąpić w organizacji, z którą pozostają w relacji zawodowej i następnie dokonała zgłoszenia lub ujawnienia publicznego tej informacji

Wymienia wśród nich: pracownika (w tym byłego pracownika), kandydata do zatrudnienia, osoby świadczące pracę na innej podstawie niż umowa o pracę, przedsiębiorców, akcjonariuszy lub wspólników, członków organów ochrony prawnej, osoby świadczące pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcę, podwykonawcy lub dostawcy, stażystów oraz wolontariuszy.

Sygnaliści

Sygnalista jako ochrona i dobra wiara

Sygnaliści

Działania w dobrej wierze mając na celu dobro zakładu
pracy

Działania przede wszystkim w interesie ogólnym

Działania pomimo strachu przed negatywnymi
konsekwencjami sygnalizowania

SYGNALISTA TO NIE DONOSICIEL

Sygnalista jako ochrona i dobra wiara

Zgodnie z zasadą dobrej wiary każda osoba uprawniona do dokonania zgłoszenia powinna zgłosić nieprawidłowość, jeśli istnieją po jej stronie uzasadnione podstawy, by sądzić, że przekazywane informacje są prawdziwe

Jakie przesłanki należy spełnić, aby uzyskać status sygnalisty?

- status jest uzyskiwany niejako automatycznie, z chwilą dokonania zgłoszenia
- zgłoszenie musi dotyczyć naruszeń prawa, które jest objęte działaniem ustawy
- zgłaszający musi działać w dobrej wierze i mieć uzasadnione podstawy aby sądzić, że informacja jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia i rzeczywiście stanowi informację o naruszeniu prawa

Sygnaliści

Kiedy nie można zostać sygnalistą?

- kiedy działamy w złej wierze,
- statusu sygnalisty nie zapewni zgłoszenie np. konfliktu personalnego z przełożonym, który nie stanowi naruszenia prawa

Zgłoszenia sygnalisty

- **dotyczą bezpośrednio** funkcjonowania danego podmiotu prawnego (pracodawcy), do którego zgłoszenie wewnętrzne jest kierowane albo
- **dotyczą pośrednio** tej organizacji, na przykład ze względu na działania osób mających funkcjonalny, organizacyjny lub faktyczny związek z tą organizacją (np. jej organy zarządzające, podmioty właścicielskie, inni zatrudniani pracownicy, kontrahenci, dostawcy itp.).

Co podlega zgłoszeniu?

Procedura i jej postanowienia mają zastosowanie do zgłoszeń naruszeń prawa jakimi są działania lub zaniechania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące zakresu

zamówień publicznych;

usług, produktów i rynków finansowych;

zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

bezpieczeństwa transportu;

ochrony środowiska;

bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;

bezpieczeństwa żywności i pasz;

zdrowia i dobrostanu zwierząt;

ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;

ochrony konsumentów;

zdrowia publicznego;

ochrony prywatności i danych osobowych;

korupcji;

interesów finansowych Unii Europejskiej;

bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;

organizacji pracy i prawa pracy;

rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych

Sygnaliści

Formy kanałów zgłoszeń

ZGŁOSZENIA W POSTACI PAPIEROWEJ

- tradycyjna przesyłka pocztowa
- fizyczne „skrzynki” w siedzibie pracodawcy

ZGŁOSZENIA W POSTACI ELEKTRONICZNEJ

- internetowy formularz pracodawcy
 - dedykowana skrzynka e-mail
- platforma (aplikacja internetowa).

ZGŁOSZENIA USTNE

- nienagrywane linie (hotline) lub inne systemy komunikacji głosowej (intercom)
- nagrywane linie telefoniczne
 - bezpośrednie spotkanie

Procedura zgłoszeń wewnętrznych - w jaki sposób zgłaszać nieprawidłowości?

- dokonanie zgłoszenia nieprawidłowości w formie wskazanej w regulaminie (ustana, pisemna, mailowa)
- otrzymanie informacji zwrotnej w terminie **7 dni** od otrzymania zgłoszenia – na potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia
- **3 miesiące** od potwierdzenia przyjęcia (a w razie niepotwierdzenia – licząc od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia) – na przekazanie zgłaszającemu informacji zwrotnej dotyczącej działań następczych.

Rejestr zgłoszeń wewnętrznych

Procedura zgłaszania naruszeń to nie wszystko. Pracodawca będzie miał także obowiązek prowadzenia rejestru zgłoszeń wewnętrznych. Rejestr taki będzie zawierał

- ▶ **NUMER ZGŁOSZENIA**
- ▶ **PRZEDMIOT NARUSZENIA**
- ▶ **DANE OSOBOWE SYGNALISTY ORAZ OSOBY, KTÓREJ DOTYCZY ZGŁOSZENIE, NIEZBĘDNE DO IDENTYFIKACJI TYCH OSÓB**
- ▶ **ADRES DO KONTAKTU SYGNALISTY**
- ▶ **DATE DOKONANIA ZGŁOSZENIA**
- ▶ **INFORMACJĘ O PODJĘTYCH DZIAŁANIACH NASTĘPCZYCH**
- ▶ **DATE ZAKOŃCZENIA SPRAWY**

Procedura zgłoszeń zewnątrznych

Sygnalista może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego

Zgłoszenie zewnętrzne jest przyjmowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny

Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny są odrębnymi administratorami w zakresie danych osobowych podanych w zgłoszeniu zewnętrznym, które zostało przyjęte przez te organy.

Jakie prawa przysługują sygnalistom?

Osoba, która uzyskała status sygnalisty podlega ochronie

przed działaniami odwetowymi

oraz próbami lub groźbami zastosowania takich działań

Ochrona sygnalisty

Wobec sygnalisty, który wykonuje, wykonywał lub miał wykonywać pracę na podstawie stosunku pracy, zakazane jest podejmowanie działań odwetowych polegających m.in. na:

- **ODMOWIE NAWIĄZANIA STOSUNKU PRACY**
- **WYPOWIEDZENIU LUB ROZWIĄZANIU BEZ WYPOWIEDZENIA STOSUNKU PRACY**
- **OBNIŻENIU WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA ZA PRACĘ**
- **WSTRZYMANIU AWANSU ALBO POMINIĘCIU PRZY AWANSOWANIU**
- **PRZENIESIENIU PRACOWNIKA NA NIŻSZE STANOWISKO PRACY**

Przepisy karne

Uniemożliwianie lub utrudnianie dokonania zgłoszenia

1. Kto, chcąc, aby inna osoba nie dokonała zgłoszenia, uniemożliwia jej to lub istotnie utrudnia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 stosuje wobec innej osoby przemoc, groźbę bezprawną lub podstęp, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Podejmowanie działań odwetowych

1. Kto podejmuje działania odwetowe wobec sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w sposób uporczywy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Przepisy karne

Ujawnienie tożsamości sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą

Kto wbrew przepisom ustawy ujawnia tożsamość sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego pomimo wiedzy o braku naruszenia prawa

Kto dokonuje zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Naruszenie obowiązku ustanowienia procedury zgłoszeń wewnętrznych

Kto, będąc odpowiedzialnym za ustanowienie procedury zgłoszeń wewnętrznych, wbrew przepisom ustawy procedury tej nie ustanawia lub ustanawia ją z istotnym naruszeniem wynikających z ustawy wymogów, podlega karze grzywny.

**Dziękujemy za uwagę
i zapraszamy do kontaktu!**

Verte

ul. Mieszczańska 29/13
50-201 Wrocław

71 321 56 41

biuro@centrumverte.pl

www.centrumverte.pl